

De psycholoog en btw

Wettelijk kader

Wettelijk kader

Personele voorwaarde

Materiële voorwaarde

Klinisch Psycholoog

Psychologisch assistent

Psycholoog

Psychotherapie

Specifieke handelingen

Factureringsplicht

Opeisbaarheid btw

Btw-aftrek

Wanneer btw-registratie

Samenwerkingsverbanden

Bijzondere regelingen

Btw-vrijstelling medische verzorging

Vrijstelling artikel 132, 1, c) btw-richtlijn

- Medische verzorging in het kader van de uitoefening van medische en paramedische beroepen als omschreven door de betrokken lidstaat

Btw-vrijstelling medische verzorging

Vrijstelling artikel 44, § 1 Wbtw: medische verzorging verricht door de volgende personen in het kader van hun beroep of praktijk

- Eerste categorie: beoefenaars van één van de beroepen bedoeld in
  - Gecoördineerde wet dd. 10.05.2015 (uitoefening gezondheidszorgberoepen)
  - Praktijken bedoeld in artikel 2, § 1, 2°, 2de lid van de wet dd. 29.04.1999 (niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijsbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen)
- De vrijstelling is niet van toepassing op diensten die betrekking hebben op ingrepen en behandelingen zonder therapeutisch doel

Btw-vrijstelling medische verzorging

Vrijstelling artikel 44, § 1 Wbtw: medische verzorging verricht door de volgende personen in het kader van hun beroep of praktijk

- Tweede categorie: beoefenaars van andere beroepen of praktijken dan de eerste categorie als de volgende voorwaarden vervuld zijn
  - Houder zijn van certificaat afgeleverd door een instelling erkend door een bevoegde overheid van het land waar die instelling gevestigd is
  - Op basis van dit certificaat beschikken over de noodzakelijke kwalificaties om medische verzorging te verlenen waarvan het kwaliteitsniveau voldoende hoog is om soortgelijk te zijn aan die aangeboden door de beroepsbeoefenaars van de eerste categorie
- De vrijstelling is niet van toepassing op diensten die betrekking hebben op ingrepen en behandelingen zonder therapeutisch doel

Personele voorwaarde

Wettelijk kader

Personele voorwaarde

Materiële voorwaarde

Klinisch Psycholoog

Psychologisch assistent

Psycholoog

Psychotherapie

Specifieke handelingen

Factureringsplicht

Opeisbaarheid btw

Btw-aftrek

Wanneer btw-registratie

Samenwerkingsverbanden

Bijzondere regelingen

Btw-vrijstelling medische verzorging 'In het kader van hun beroep of praktijk'

- Vrijstelling artikel 44, § 1 Wbtw: medische verzorging verricht door [...] in het kader van hun beroep of praktijk
  - Btw-vrijstelling alleen voor de medische verzorging waarvoor de beoefenaar optreedt binnen het kader van zijn beroep of praktijk (ongeacht de juridische of reglementaire omkadering ervan)
    - Behoren tot zijn deskundigheid
    - Onderdeel vormen van de gevolgde opleiding

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde

- Eerste categorie: beoefenaars van één van de beroepen bedoeld in
  - Gecoördineerde wet dd. 10.05.2015 (uitoefening gezondheidszorgberoepen)
    - Worden geacht over de nodige kwalificaties te beschikken om zorgdiensten te verlenen
  - Praktijken bedoeld in artikel 2, § 1, 2°, 2de lid van de wet dd. 29.04.1999 (niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijsbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen)

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 1ste categorie

- Beroepen in de wet dd. 10.05.2015 (gezondheidszorgberoepen)
  - Artsen
  - Tandartsen
  - Apothekers
  - Kinesisten
  - Verpleegsters, verplegers en zorgkundigen
  - Vroedvrouwen
  - Hulpverlener-ambulancier
  - *Klinische psychologen en klinische orthopedagogen*

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 1ste categorie

- Beroepen in de wet dd. 10.05.2015 (gezondheidszorgberoepen)
  - Beoefenaars van de paramedische beroepen bedoeld in het Koninklijk Besluit van 2 juli 2009 tot vaststelling van de lijst van paramedische beroepen:
    - Farmaceutisch-technisch assistent (apothekersassistentie)
    - Audioloog en Audicien (audiologie)
    - Bandagist, Orthesist en Prothesist
    - Diëtist (diëtetiek)
    - Ergotherapeut
    - Medisch laboratorium technoloog
    - Logopedist
    - Orthoptist-optometrist (oogzorg)
    - Podoloog
    - Technoloog medische beeldvorming
    - Ambulancier niet dringend patiëntenvervoer (buiten het kader van de dringende geneeskundige hulpverlening)
    - Mondhygiënist (mond- en tandzorg)

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 1ste categorie

- Praktijken bedoeld in artikel 2, § 1, 2°, 2de lid van de wet dd. 29.04.1999 (wet Colla – niet-conventionele praktijken)
  - Homeopathie
  - Chiropractie
  - Osteopathie
  - Acupunctuur

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde

- Tweede categorie: beoefenaars van andere beroepen of praktijken dan de eerste categorie als de volgende voorwaarden vervuld zijn
  - Houder zijn van certificaat afgeleverd door een instelling erkend door een bevoegde overheid van het land waar die instelling gevestigd is
  - Op basis van dit certificaat beschikken over de noodzakelijke kwalificaties om medische verzorging te verlenen waarvan het kwaliteitsniveau voldoende hoog is om soortgelijk te zijn aan die aangeboden door de beroepsbeoefenaars van de eerste categorie
  - Voorafgaand aan de toepassing van de vrijstelling kennisgeving doen aan de administratie
    - Artikel 7quater, 2de lid KB 10

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde

- Verklaring artikel 7quater, 2de lid KB 10
  - Indienen op elektronisch adres → VAT.medcare.exemption@minfin.fed.be
  - Inhoud
    - Naam/maatschappelijke benaming van de beoefenaar
    - Adres van de administratieve of maatschappelijke zetel
    - Elektronisch adres, met inbegrip van websites en een telefoonnummer
    - Btw-identificatienummer bedoeld in artikel 50 Wbtw (indien toegekend)
    - Officiële/gebruikelijke benaming van het beroep of de praktijk waarop de verklaring betrekking heeft en een nauwkeurige beschrijving ervan
    - Benaming certificaat voor uitoefening beroep/praktijk bedoeld in vorig punt, jaar van uitreiking en volledige identificatiegegevens van uitreikende instelling
    - Samenvatting academisch programma voor verkrijgen voormeld certificaat (inclusief lijst gevolgde vakken en aantal gevolgde lessen)
    - Elk bijkomend element waaruit de beroepservaring blijkt of de voltooiing van een opleiding die nuttig is voor de uitoefening van voormeld beroep/praktijk
  - Afschrift certificaat toevoegen en beëdigde vertaling (tenzij in Nederlands, Frans, Duits of Engels)

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 2de categorie

- Certificaat
  - Door erkende instelling (door bevoegde overheid waar de instelling is gevestigd)
  - Geeft zekerheid dat de beoefenaar de opleiding heeft voltooid en geslaagd is voor zijn examens

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 2de categorie

- Door België erkende certificaten
  - Hoger onderwijs
    - Getuigschrift van hoger onderwijs
    - Bachelor / Banaba (bachelor na bachelor)
    - Masteropleiding / Manama (master na master)
  - Secundair onderwijs
    - Diploma
  - Niet voldoende voor de btw-vrijstelling
    - Deelcertificaten succesvolle voltooiing van een leermodule in het onderwijs voor sociale promotie (volwassenenonderwijs)

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 2de categorie

- Erkende instellingen in België
  - Lijst van de erkende onderwijsinstellingen (o.a. universiteiten, middelbare scholen, kunstscholen en instellingen voor sociaal onderwijs met afdelingen voor hoger onderwijs)
    - Vlaamse Gemeenschap → <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsaanbod/>
    - Franse Gemeenschap: lijst van instellingen voor hoger onderwijs (artikelen 10 tot en met 13 van het decreet dd. 07.11.2013) → <http://www.enseignement.be/index.php?page=28260&navi=4596>
    - Duitstalige Gemeenschap → <https://ostbelgienbildung.be/desktopdefault.aspx/tabid-5987/>

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 2de categorie

- Concreet voor het opleidingsaanbod in België gaat het om de volgende beroepen
  - Psychomotorisch therapeut
  - Medische of gespecialiseerde voetzorg
  - Psychologisch consulent
- Andere beroepen
  - Verzoek tot bijwerking van bovenvermelde lijst indienen bij de Centrale btw-diensten

Btw-vrijstelling medische verzorging

Personele voorwaarde – 2de categorie

- Door ander land erkende certificaten
  - Moeten afgegeven zijn door een erkende instelling in het land van die instelling
  - Moeten betrekking hebben op het beroep van
    - Psychomotorisch therapeut
    - Medisch voetzorg
    - Psychologisch consulent
    - Ander beroep dat door de centrale btw-diensten aan de lijst op de vorige slide wordt toegevoegd

Klinisch psycholoog

Wettelijk kader

Personele voorwaarde

Materiële voorwaarde

Klinisch Psycholoog

Psychologisch assistent

Psycholoog

Psychotherapie

Specifieke handelingen

Factureringsplicht

Opeisbaarheid btw

Btw-aftrek

Wanneer btw-registratie

Samenwerkingsverbanden

Bijzondere regelingen

Klinisch Psycholoog/klinisch orthopedagoog

- Btw-vrijstelling artikel 44, § 1, 1° Wbtw voor medische verzorging met therapeutisch doel door
  - Klinisch psychologe
  - Klinisch orthopedagoge
- Andere psychologen?
  - Vrijstelling artikel 44, § 1, 1° Wbtw niet van toepassing
  - Wel vrijstelling artikel 44, § 2, 5° Wbtw (onderwijskeuze en gezinsvoorlichting)
  - Voorwaarden: zie beslissing nr. E.T. 114.414 dd. 16.04.2008

Beoordeling therapeutisch doel

- De motivering van de klinisch psycholoog/klinisch orthopedagoog
  - Op welk wijze?
    - Inhoud patiëntendossier – bewijsmiddelen van gemeen recht
    - Mag in afzonderlijk document gehecht aan het stuk dat de handeling vaststelt (het getuigschrift, de ziekenhuisfactuur ...)
    - Vermoeden: medisch voorschrift
  - Niet voor handelingen artikel 2 wet dd. 23.05.2013 (niet-heelkundige esthetische geneeskunde, esthetische heelkunde, liposuctie, lipofilling en dermabrasie)
    - Via motiveringsdocument (zie beslissing nr. E.T. 127.740 dd. 22.03.2016)

Materiële voorwaarde btw-vrijstelling

Wie beoordeelt therapeutisch doel?

- De motivering van de klinisch psycholoog/klinisch orthopedagoog
  - Controle door fiscus
    - Slechts recht op marginale toetsing
    - Steeds in geanonimiseerde vorm

Materiële voorwaarde btw-vrijstelling

Wie beoordeelt therapeutisch doel?

- De motivering van de klinisch psycholoog/klinisch orthopedagoog
  - Niet nodig voor
    - Handelingen opgenomen in Riziv-nomenclatuur
    - Handelingen opgenomen in nomenclatuur revalidatieverstrekkingen
    - Handelingen die voor terugbetaling in aanmerking komen
    - Handelingen verricht op voorschrift van een arts

Psychologisch assistent

Wettelijk kader

Personele voorwaarde

Materiële voorwaarde

Klinisch Psycholoog

Psychologisch assistent

Psycholoog

Psychotherapie

Specifieke handelingen

Factureringsplicht

Opeisbaarheid btw

Btw-aftrek

Wanneer btw-registratie

Samenwerkingsverbanden

Bijzondere regelingen

Psychologisch assistent

- Niet gereguleerd beroep
- Btw-vrijstelling artikel 44, § 1, 2° Wbtw voor medische verzorging met therapeutisch doel door
  - Klinisch psycholoog
- Psycholoog
  - Vrijstelling artikel 44, § 1, 1° Wbtw niet van toepassing
  - Wel vrijstelling artikel 44, § 2, 5° Wbtw (onderwijskeuze en gezinsvoorlichting)
    - Voorwaarden: zie beslissing nr. E.T. 114.414 dd. 16.04.2008

Beoordeling therapeutisch doel

- De motivering van de psychologisch assistent
  - Op welk wijze?
    - Inhoud patiëntendossier – bewijsmiddelen van gemeen recht
    - Mag in afzonderlijk document gehecht aan het stuk dat de handeling vaststelt (het getuigschrift, de ziekenhuisfactuur ...)
    - Vermoeden: medisch voorschrift
  - Niet voor handelingen artikel 2 wet dd. 23.05.2013 (niet-heelkundige esthetische geneeskunde, esthetische heelkunde, liposuctie, lipofilling en dermabrasie)
    - Via motiveringsdocument (zie beslissing nr. E.T. 127.740 dd. 22.03.2016)

Materiële voorwaarde btw-vrijstelling

Wie beoordeelt therapeutisch doel?

- De motivering van de psychologisch assistent
  - Controle door fiscus
    - Slechts recht op marginale toetsing
    - Steeds in geanonimiseerde vorm

Materiële voorwaarde btw-vrijstelling

Wie beoordeelt therapeutisch doel?

- De motivering van de psychologisch assistent
  - Niet nodig voor
    - Handelingen opgenomen in Riziv-nomenclatuur
    - Handelingen opgenomen in nomenclatuur revalidatieverstrekkingen
    - Handelingen die voor terugbetaling in aanmerking komen
    - Handelingen verricht op voorschrift van een arts

Psycholoog

Wettelijk kader

Personele voorwaarde

Materiële voorwaarde

Klinisch Psycholoog

Psychologisch assistent

Psycholoog

Psychotherapie

Specifieke handelingen

Factureringsplicht

Opeisbaarheid btw

Btw-aftrek

Wanneer btw-registratie

Samenwerkingsverbanden

Bijzondere regelingen

Psycholoog

- Vrijstelling artikel 44, § 1, 1° Wbtw niet van toepassing
- Wel vrijstelling artikel 44, § 2, 5° Wbtw (onderwijskeuze en gezinsvoorlichting)
  - Voorwaarden: zie beslissing nr. E.T. 114.414 dd. 16.04.2008
    - Diensten moeten dezelfde doelstellingen nastreven als de centra voor levens- en gezinsvragen op het vlak van psychologische hulp, waarvan de handelingen vrijgesteld zijn door artikel 44, § 2, 2° Wbtw
      - Redenen voor het raadplegen van een psycholoog kunnen onder meer zijn
        - Persoonlijke moeilijkheden (slecht gevoel, angstgevoel...)
        - De verhouding tussen ouders en kinderen
        - Relatieproblemen
        - Gezinsbemiddeling.
    - Vereiste beroepstitel hebben
    - Ingeschreven op lijst commissie van psychologen (wet dd. 08.11.1993 tot bescherming van de titel van psycholoog)

Psycholoog

Geen gezinsvoorlichting

- Niet vrijgesteld door artikel 44, § 2, 5° Wbtw (onderwijskeuze en gezinsvoorlichting)
  - Handelingen in verband met
    - Arbeidspsychologie
    - Aanwerving (evaluatie, selectie, integratie...)
    - Arbeidsprestaties
    - Beroepsziekten
    - Werkgroepen (regels, conflicten...)
    - Personeelsbeheer (motivatie, management...)
    - Werkintegratie en - re-integratie...
    - Handelingen verricht door huwelijksbureaus.

Psychotherapie

Wettelijk kader

Personele voorwaarde

Materiële voorwaarde

Klinisch Psycholoog

Psychologisch assistent

Psycholoog

Psychotherapie

Specifieke handelingen

Factureringsplicht

Opeisbaarheid btw

Btw-aftrek

Wanneer btw-registratie

Samenwerkingsverbanden

Bijzondere regelingen

Psychotherapie

- Geen afzonderlijk medisch beroep
- Wel gereguleerde behandelingswijze
  - Voorwaarden geregeld in de gecoördineerde wet van 10.05.2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen
  - Mag uitgeoefend worden door
    - Artsen
    - Erkend klinisch psychologen
    - Erkend klinisch orthopedagogen
    - Drie bijkomende categorieën van personen met verworven rechten
  - Btw-vrijstelling artikel 44, § 1, 2° Wbtw voor medische verzorging met therapeutisch doel door voormelde personen

Beoordeling therapeutisch doel

- De motivering van de psychotherapeut
  - Op welk wijze?
    - Inhoud patiëntendossier – bewijsmiddelen van gemeen recht
    - Mag in afzonderlijk document gehecht aan het stuk dat de handeling vaststelt (het getuigschrift, de ziekenhuisfactuur ...)
    - Vermoeden: medisch voorschrift
  - Niet voor handelingen artikel 2 wet dd. 23.05.2013 (niet-heelkundige esthetische geneeskunde, esthetische heelkunde, liposuctie, lipofilling en dermabrasie)
    - Via motiveringsdocument (zie beslissing nr. E.T. 127.740 dd. 22.03.2016)

Materiële voorwaarde btw-vrijstelling

Wie beoordeelt therapeutisch doel?

- De motivering van de psychotherapeut
  - Controle door fiscus
    - Slechts recht op marginale toetsing
    - Steeds in geanonimiseerde vorm

Materiële voorwaarde btw-vrijstelling

Wie beoordeelt therapeutisch doel?

- De motivering van de psychotherapeut
  - Niet nodig voor
    - Handelingen opgenomen in Riziv-nomenclatuur
    - Handelingen opgenomen in nomenclatuur revalidatieverstrekkingen
    - Handelingen die voor terugbetaling in aanmerking komen
    - Handelingen verricht op voorschrift van een arts

Psychotherapie

- Psychotherapie beoefend door anderen
  - Vrijstelling artikel 44, § 2, 5° Wbtw (onderwijskeuze en gezinsvoorlichting)
    - Bewijs van een relevante ervaring (Raad van State dd. 04.12.2020)

Specifieke handelingen

Wettelijk kader

Personele voorwaarde

Materiële voorwaarde

Klinisch Psycholoog

Psychologisch assistent

Psycholoog

Psychotherapie

Specifieke handelingen

Factureringsplicht

Opeisbaarheid btw

Btw-aftrek

Wanneer btw-registratie

Samenwerkingsverbanden

Bijzondere regelingen

Specifieke handelingen

- Vergoeding voor stand-by/wachtvergoeding
  - Onderliggende handeling dient therapeutisch doel
    - Vrijstelling artikel 44, § 1, 1° of 2° Wbtw
- No show fee
  - Vergoeding van patiënt voor het niet tijdig annuleren van de afspraak
    - Schadevergoeding: niet onderworpen aan btw
- Geven van voordrachten
  - In opdracht van de organisator
    - Natuurlijke persoon → verplicht vrijgesteld artikel 44, § 2, 8° Wbtw
    - Rechtspersoon → keuze tussen voormelde vrijstelling of btw
  - In opdracht van andere dan de organisator
    - Geen vrijstelling artikel 44, § 2, 8° Wbtw

Specifieke handelingen

- Superviserende taken
  - Supervisie in kader van therapeutische behandeling patiënt → vrijgesteld (bewijs dat men betrokken is bij diagnose – behandeling)
  - Andere vormen van supervisie → feitelijke beoordeling geval per geval
    - Supervisie in de vorm van begeleiding of lerende methodiek gericht op het zo goed mogelijk uitoefenen van het beroep → geen vrijstelling medische verzorging (eventueel beroepsopleiding – artikel 44, § 2, 4°, a) Wbtw – maar vrijstelling enkel voor publiekrechtelijke instellingen en instellingen zonder winstoogmerk)